

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 14/11

Λουξεμβούργο, 3 Μαρτίου 2011

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-439/09
Pierre Fabre Dermo-Cosmétique SAS κατά Président de l'Autorité de la
Concurrence και Ministre de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi

**Κατά τη γνώμη του γενικού εισαγγελέα Ján Mazák, η εκ μέρους της εταιρείας
καλλυντικών Pierre Fabre απόλυτη απαγόρευση της πωλήσεως των προϊόντων της
στο διαδίκτυο από τους διανομείς της στη Γαλλία είναι δυσανάλογη**

*Η εν λόγω απαγόρευση δεν μπορεί να τύχει απαλλαγής κατά κατηγορία, αλλά μπορεί, εντούτοις, να
τύχει ατομικής απαλλαγής βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ.*

Το άρθρο 81 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) απαγορεύει συμφωνίες που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού. Το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ προβλέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τη δυνατότητα να τύχουν απαλλαγής συμφωνίες οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της οικονομικής προόδου. Επιπροσθέτως, ορισμένοι κανονισμοί προβλέπουν ότι ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών μπορούν να τύχουν απαλλαγής. Ένας εκ των εν λόγω κανονισμών, ο κανονισμός περί απαλλαγής ορισμένων κατηγοριών κάθετων συμφωνιών¹ προβλέπει τη δυνατότητα απαλλαγής κατά κατηγορία των συμβάσεων διανομής που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Ο κανονισμός αυτός περιέχει έναν κατάλογο των αποκαλούμενων «ιδιαιτέρως σοβαρών περιορισμών» οι οποίοι δεν μπορούν να τύχουν απαλλαγής κατά κατηγορία.

Η εταιρεία Pierre Fabre Dermo-Cosmétique (PFDC) παράγει διάφορα καλλυντικά και προϊόντα ατομικής περιποίησης. Οι συμβάσεις διανομής της PFDC στη Γαλλία για τα προϊόντα που φέρουν τα σήματα Avène, Klorane, Galénic και Ducray περιέχουν ρήτρα με την οποία απαιτείται όλες οι πωλήσεις να γίνονται σε υλικώς υπαρκτό χώρο παρουσία πτυχιούχου φαρμακοποιού, κατ' ουσίαν αποκλείοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, κάθε πώληση μέσω του διαδικτύου.

Τον Οκτώβριο του 2008, κατόπιν έρευνας, το Conseil de la concurrence (γαλλικό Συμβούλιο ανταγωνισμού) νυν Autorité de la Concurrence (αρχή ανταγωνισμού) αποφάσισε ότι, απαγορεύοντας, κατ' ουσίαν, τις πωλήσεις στο διαδίκτυο, οι συμβάσεις διανομής της PFDC συνιστούσαν συμφωνίες επιζήμιες για τον ανταγωνισμό, οι οποίες παρέβαιναν τον γαλλικό Εμπορικό Κώδικα καθώς και το δίκαιο ανταγωνισμού της ΕΕ. Το Συμβούλιο έκρινε ότι η PFDC περιορίζε την εμπορική ελευθερία των διανομέων της και τις επιλογές των καταναλωτών, καταλήγοντας ότι τούτο ισοδυναμούσε με απαγόρευση των ενεργητικών και παθητικών πωλήσεων. Έτσι το Συμβούλιο αποφάσισε ότι η απαγόρευση των πωλήσεων στο διαδίκτυο είχε αναγκαστικώς ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού και συνιστούσε ιδιαιτέρως σοβαρό περιορισμό, ο οποίος δεν μπορούσε να τύχει απαλλαγής κατά κατηγορία. Επιπροσθέτως, το Συμβούλιο έκρινε ότι οι συμβάσεις διανομής δεν μπορούσαν να τύχουν ούτε ατομικής απαλλαγής βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ, διότι η PFDC δεν είχε αποδείξει την οικονομική πρόοδο ή ότι ο περιορισμός του ανταγωνισμού ήταν αναγκαίος.

Η PFDC άσκησε προσφυγή κατά της ανωτέρω αποφάσεως ενώπιον του Cour d'appel de Paris (Εφετείου Παρισίων), το οποίο υπέβαλε στο Δικαστήριο το ερώτημα αν η γενική και απόλυτη απαγόρευση των πωλήσεων στο διαδίκτυο συνιστά «ιδιαιτέρως σοβαρό» περιορισμό του ανταγωνισμού λόγω του αντικειμένου της, εάν η εν λόγω συμφωνία μπορεί να τύχει απαλλαγής

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 2790/1999 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1999, για την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών (ΕΕ 1999, L 336, σ. 21).

κατά κατηγορία και εάν θα μπορούσε να τύχει ατομικής απαλλαγής βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ.

Με τις προτάσεις του, ο γενικός εισαγγελέας Ján Mazák, πρώτον συμπεραίνει ότι **η γενική και απόλυτη απαγόρευση των πωλήσεων μέσω του διαδικτύου** στο πλαίσιο ενός δικτύου επιλεκτικής διανομής, η οποία βαίνει πέραν του αντικειμενικώς αναγκαίου μέτρου για την πρόσφορη διανομή των προϊόντων, λαμβανομένων υπόψη των υλικών ιδιοτήτων τους, της αίγλης και της εικόνας που τα περιβάλλει, **έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού** και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ.

Συναφώς, ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι είναι αντικειμενικώς αβάσιμος ο ισχυρισμός της PFDC ότι η απαγόρευση είναι δικαιολογημένη για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, καθόσον για την ορθή χρήση των προϊόντων της απαιτείται η παροχή συμβουλών από φαρμακοποιό. Κατά τον γενικό εισαγγελέα, είναι σαφές ότι τα εν λόγω προϊόντα δεν είναι φαρμακευτικά προϊόντα και καμία κανονιστική ρύθμιση δεν επιβάλλει την πώλησή τους σε υλικώς υπαρκτό χώρο και δη μόνον παρουσία πτυχιούχου φαρμακοποιού.

Όσον αφορά τον επιδιωκόμενο σκοπό της διατηρήσεως της εικόνας πολυτέλειας που περιβάλλει τα επίμαχα καλλυντικά, ο γενικός εισαγγελέας Ján Mazák επισημαίνει ότι, στο παρελθόν, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι όροι συμβάσεων επιλεκτικής διανομής είναι δικαιολογημένοι όταν αποσκοπούν στη διατήρηση της αίγλης και της εικόνας των επίμαχων προϊόντων. Ο γενικός εισαγγελέας, καίτοι δέχεται ότι τα καλλυντικά και προϊόντα ατομικής περιποίησης είναι, καταρχήν, κατάλληλα για να αποτελέσουν αντικείμενο συμβάσεως επιλεκτικής διανομής και ότι η παρουσία φαρμακοποιού μπορεί να ενισχύσει την εικόνα των εν λόγω προϊόντων, εντούτοις εκτιμά ότι **το εθνικό δικαστήριο πρέπει να εξετάσει αν είναι δυσανάλογη η γενική και απόλυτη απαγόρευση των πωλήσεων στο διαδίκτυο. Κατά τη γνώμη του**, δεδομένου ότι ο παραγωγός μπορεί να επιβάλλει πρόσφορες, εύλογες και μη επαγόμενες διακρίσεις προϋποθέσεις πωλήσεως μέσω του διαδικτύου, προστατεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εικόνα των προϊόντων του, **η γενική και απόλυτη απαγόρευση των πωλήσεων στο διαδίκτυο μπορεί να είναι ανάλογη μόνον υπό όλως εξαιρετικές περιστάσεις**. Ο γενικός εισαγγελέας προτείνει να εξετασθεί από το εθνικό δικαστήριο αν είναι δυνατή η παροχή επαρκών πληροφοριών και συμβουλών μέσω του διαδικτύου. Επιπροσθέτως, ο γενικός εισαγγελέας Ján Mazák υπογραμμίζει ότι η απαγόρευση των πωλήσεων στο διαδίκτυο αποκλείει ένα σύγχρονο μέσο διανομής που θα παρείχε στους πελάτες τη δυνατότητα αγοράς των προϊόντων αυτών εκτός του συνηθούς χώρου πωλήσεως ενός καταστήματος, και ότι, συνεπώς, οι πωλήσεις στο διαδίκτυο, παράλληλα με την ενίσχυση της διαφάνειας των τιμών, ενισχύουν περαιτέρω τον ανταγωνισμό μεταξύ των προϊόντων που φέρουν τα οικεία εμπορικά σήματα.

Ο γενικός εισαγγελέας Ján Mazák εκθέτει επίσης ότι, κατά τη γνώμη του, η εν λόγω απαγόρευση των πωλήσεων στο διαδίκτυο περιορίζει τόσο τις ενεργητικές όσο και τις παθητικές πωλήσεις, αποκλείοντας τη χρήση ενός σύγχρονου μέσου επικοινωνίας και προωθήσεως των πωλήσεων. **Για τον λόγο αυτό συνιστά ιδιαίτερος σοβαρό περιορισμό κατά την έννοια του κανονισμού περί απαλλαγής ορισμένων κατηγοριών κάθετων συμφωνιών και ως τέτοιος δεν μπορεί να τύχει της απαλλαγής** που προβλέπει ο κανονισμός. Στο σημείο αυτό, ο γενικός εισαγγελέας διαφωνεί με την εκτίμηση της PFDC ότι οι πωλήσεις μέσω του διαδικτύου πρέπει να θεωρηθούν ως πωλήσεις από μη εγκεκριμένο (εικονικό) σημείο πωλήσεως.

Τέλος, ο γενικός εισαγγελέας υπενθυμίζει ότι κάθε συμφωνία που περιορίζει τον ανταγωνισμό και είναι, καταρχήν, απαγορευμένη βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, μπορεί, καταρχήν, να τύχει της απαλλαγής που προβλέπει το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ. Προκειμένου να καθορισθεί αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, το αιτούν δικαστήριο οφείλει να εξετάσει αν η επίμαχη συμφωνία πληροί τις τέσσερις προϋποθέσεις που θέτει η εν λόγω διάταξη: πρώτον, ότι συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των επίμαχων προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου· δεύτερον, ότι εξασφαλίζει συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το εντεύθεν όφελος· τρίτον, ότι δεν επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μη αναγκαίους περιορισμούς και, τέταρτον, ότι δεν παρέχει τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού. Εντούτοις, καθόσον δεν είναι επαρκείς οι σχετικές με το εν λόγω ζήτημα αποδείξεις που

περιέχονται στην ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία, ο γενικός εισαγγελέας Ján Mazák φρονεί ότι το Δικαστήριο δεν δύναται να αποφανθεί πιο συγκεκριμένα επί του ζητήματος αυτού.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582